

CIGÁNY TÖRTÉNETI-, KULTURÁLIS-, OKTATÁSI- ÉS HOLOKAUSZT KÖZPONT

Makai István:

„Múltunk közös lesz a jövőben is!”

„Őrizz és védj, fehérlő fájdalom, s te hősín öntudattal, maradj velem: tiszta szavam sose kormozza be a barna füsttel égő félelem!”

(Radnóti Miklós)

Ez a hely kegyelet és tiszteletadás azok emléke előtt, akiknek életét erőszakos módon, egy gyilkos eszme szellemiségét követve szakították meg. Az utókor főhajtása a mártírok, az ártatlan véráldozatok, az elhurcoltak előtt. Milliók lelke figyelmeztet minket: nem elég kimondanunk, hogy soha többé, tennünk is kell érte!

Emlékezni és emlékeztetni mindannyiunk közös felelőssége, mert az Ember múltja és jelene alakítja az Emberiség jövőjét. Nem lehet elhazudnunk múltunk, eltitkolnunk történelmünk, mert a némaság keserű fájdalma sajnó lelkünkön üt további sebeket. Bátor szembenézésre van szükség, még ha az fájdalmas és szégyenletes is. Hitet és fényt kell vinnünk, hogy legyőzzük a sötétséget, amely sokszor a tudatlanságból, az emberi gyarlóságból fakad. Ismernünk kell embertársainkat, közös kultúránkat, gyökereinket, hogy lebontsuk az előítélet falait, ezáltal befogadók és ne kirekesztők legyünk.

Egyéni sorsok és egyéni felelősségek formálják társadalmunk, de tartalmas és értékes jövőt csak közös összefogással, erkölcsileg is megtisztult alapokra lehet építeni. A vézskorszak borzalmai, a hétköznapiakban ma is fellelhető diszkrimináció sötét leple az Emberiség jövője érdekében arra figyelmeztet minket: annak tudatában éljünk, és cselekedjünk a mindennapokban, hogy múltunk közös lesz a jövőben is.

**Roma
Polgári
Tömörülés**

ELŐZMÉNYEK

2012-ben, Németh Gyözőné és Németh Zoltán közösségi célzattal 556 m² alapterületű telket lakóingatlanul együtt ajánlott fel a Roma Polgári Tömörülés részére.

A felújítási munkálatokat a Roma Polgári Tömörülés saját forrásból és magánadományokból biztosította, a ház és a hozzá tartozó telek felújítását 2014 júliusára fejezte be.

A KÖZPONT KÜLDETÉSE

Civil kezdeményezés és összefogás eredményeként létrejött egy komplex, roma kultúrát, történelmet, hagyományos mesterségeket bemutató központ, ami Magyarországon és Európában is egyedülálló intézményként fogja betölteni küldetését.

Sokrétű és összetett feladatot lát el a jövőben, melyek között a hazai

roma közösségek történelmének, kultúrájának megismertetése, és ezen keresztül az önmeghatározás és önismeret megerősítése az átfogó cél.

A magyarországi roma társadalom önismeretéhez vezető út legfontosabb része a saját történetük megismerése.

1. HOLOKAUSZT EMLÉKSZOBA ÉS CIGÁNY KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS HOLOKAUSZT BEMUTATÓ INTERAKTÍV BEMUTATÓ TEREM

Ma már a Roma Holokauszt tényét senki nem tagadhatja, az egész emberiség ellen elkövetett bűnként tartjuk nyilván. Pontosan tudjuk, hogy a 2. világháború időszakában a fajüldözés a magyarországi roma közösségeket sem kímélte.

Kordokumentumokból és még néhány túlélő elbeszéléséből is tudhatjuk, hogy 1941-től több mint háromezer roma férfit, nőt és gyermeket gyilkoltak meg koncentrációs- és haláltáborokban, mert bűnös eszme, emberellenes ideológia lett úrrá az akkori döntéshozókon, amikor a józan ész elnyomta az aljas, rövidlátó, szélsőséges gondolkodás. A bűnös eszmék, mint harapó tűz terjedtek szét, és fertőztek meg országokat, társadalmakat Európa szerte. A vészidőszakban áldozatul esett összesen mintegy félmillió roma közül 23 ezren Auschwitzban lelték halálukat.

A Roma Holokauszt nem csak a romák ügye, hanem közös ügy, az országé, Európáé és a világé.

A Holokauszt Emlékszoba dokumentumai segítik az emlékezést, megerősítik a látogatók tudatát abban, hogy semmilyen torz, szélsőséges eszmével, amely népeket, társadalmi csoportokat különböztet meg egymástól faji alapon, tesz bűnbakká az eltérő bőrszínük okán, vagy vallási és világról alkotott kép különbözősége okán — nem értünk egyet.

2. KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉS IRODALMI SZOBA

Úgy tapasztaljuk, hogy a régi roma kulturális értékek, normák lassan elvesznek, az öregjeink kihalnak, a régi meséink eltűnnek, újak nem születnek, vagy csak kevés születik, és az is csak kirakat számba megy.

Magyarország egyes intézményeiben léteznek olyan gyűjtemények, melyek nem kapnak megfelelő publicitást. Ez a központ alkalmas ezen gyűjtemények tematikus bemutatására, valamint kortárs roma művészek műalkotásokon keresztül történő bemutatkozásának is helyszínéül szolgálhat. A helyiség állandó- és időszaki kiállításokkal várja az ide betérőket, iskolai csoportok tárlatvezetést kaphatnak, de a pedagógusok célirányos továbbképzését is vállalhatja a Központ.

Az irodalmi szoba funkciót is betöltő helyiség a kortárs roma költők, írók, művészek bemutatkozásának helyszíne, műveik, produktumaik bemutatására alkalmas közösségi térként funkcionáló intézményrész. Irodalmi, közéleti, művészeti tárgyú tematikus megbeszélések, találkozók műhelyként funkcionáló intézményrész.

A roma fiatalok soraiban számos kérdés merül fel, amelyekre kiérlelt és elfogadható válaszokat kell megfogalmazni.

Milyen ma a cigány nemzetiségi tudat? Miről szól az? Mit takar a cigány identitás? Milyen ma a cigány nő, férfi önmagával való azonossága vidéken, fővárosban, hátrányos kistérségben? Mit jelent ma a cigány kultúra és hagyomány tisztelete? Hogyan fordíthatnánk azt az épülésünkre, mások épülésére, az ország javára. stb. Hol vannak a közösségi eszméink, ideáink? Kik a mi hőseink?

3. CIGÁNY MESTERSÉGEK SZOBÁJA

A még élő hagyományos szakmák számára kiállítási lehetőséget nyújtó intézményrész. A rendszeres termékbemutatók rendkívül széles skálán segíthetik a különböző – hagyományos roma foglalkozások újjáélesztését pl: szőnyegszövés, kosárfonás, kovácsolás, bútor – és gyermekjáték készítés, népviselet varrás-árusítás, stb.

A hagyományos cigány mesterségek eszközeit és technikáit élőben lehetne tanítani, és gyakorolni (sármunkák és agyagozás, kosárfonás, faragás, szövés, fonás, kovácsolás stb.) a gyermekek bevonásával. Az alkotás, a kézműves munka adta öröm pszichés folyamatai az elfogadás és kíváncsiság felé tudják elmozdítani a gyerekeket, ami a szolidaritás alapja.

A kiállított eszközök, tárgyak megtekintése, kézbevétele önmagában is meghatározó élmény az idelátogatók számára. A régebbi időkben megélhetést biztosító apáról fiúra szálló tudás, tapasztalat, a kialakult életmód és kapcsolódó szokásrendszer megismertetése a tisztelet, megbecsülés és elfogadás fontos előfeltételét jelentheti.

Cigány Történeti-, Kulturális-, Oktatási- és Holokauszt Központ
1212 Budapest, Szent István út 71.

Roma Polgári Tömörülés, 2014.

**Múltunk
közös lesz
a jövőben is!**

A ROMA POLGÁRI TÖMÖRÜLÉS

A Roma Polgári Tömörülés megalapítása 2000-ig nyúlik vissza, és közhasznú non-profit egyesületként működik a kezdetek óta. Fordulatot jelentett a szervezet életében, amikor a Roma Polgári Tömörülés elnökét, Makai Istvánt 2007-ben megválasztották a Fővárosi Cigány Önkormányzat elnökévé is. Makai István személye nem csak a Roma Polgári Tömörülés, hanem az egész magyarországi roma nemzetiségi politika életében új irányt és fordulatot jelentett.

Közös felemelkedésünk útját Magyarország 21. századi polgárosodása jelenti. A magyarországi romatársadalom integrációjának csak ez adhat méltó, közös boldogulásunkat szolgáló kereteket.

A tisztességes polgári jólét társadalmi szintű biztosítása olyan cél, amelyért érdemes a többséghez és a kisebbséghez tartozóknak összefognia. Ezért bizton kijelenthetjük: a magyarországi romakérdés nem egyszerűen szegénységkérdés, így megoldását sem szabad pusztán a szociális segélyezés szintjére redukálni.

A romakultúra és a romatársadalom ismerete nélkül nem lehet romákat segítő programokat megvalósítani. Az RPT világos, átlátható, tiszta programokat kezdeményez, amik monitoring rendszerrel nyomon követhetőek,

elszámolhatóak. Hangsúlyozzuk, hogy a társadalmi felelősségvállalás nem egyoldalú, nem csak a többségi társadalom dolga, hanem egyenrangú partnerek viszonya, ahol nincs alá-fölé rendeltség. A felgyülemlett gondok és feszültségek megoldása nem világmegváltó tervekkel, hanem megannyi apró, de gondosan megtervezett lépéssel segíthető elő.

A társadalmi integráció elősegítése érdekében a romakultúra többségi társadalom számára is példamutató tradicionális értékeinek megőrzése mellett a romacsaládok körében is összetett, érezhető minőségi életformaváltásra és szemléletváltozásra van szükség. Célunk ennek elősegítése. Arra törekszünk, hogy programjaink azokhoz is eljussanak, akikre a meglévő intézményrendszere már nem képes odafigyelni, és így ott is változást érzünk el, akikről már lemondott a társadalom.

Programjaink és céljaink elérése érdekében keressük az együttműködési lehetőségeket a gazdasági társaságokkal, hazai és nemzetközi cégekkel. Esélyegyenlőséget kívánunk teremteni olyan roma vállalkozók számára, akik megfelelnek a versenyképesség feltételeinek.

PROGRAMJAINK

ROMA FELZÁRKÓZÁS EURÓPAI MODELLJE

A Roma Polgári Tömörülés létrehozta a 3 pilléren álló foglalkoztatási programját, mellyel hátrányos helyzetű álláskeresőket segít kijutni az elsődleges munkaerő piacra, állami erőforrások felhasználása nélkül. A modell 30%-os hatékonysággal működik. Partnereink között vannak nemzetközi cégek, állami és magán vállalatok számos iparági szektorból.

ÜLJÜNK EGY ASZTALHOZ! - ROMA-MAGYAR KÖZÖS EBÉD

2010. május 15-én a Roma Polgári Tömörülés közös ebédre hívta a fővárosi romákat és nem romákat, hogy átbeszéljék a többség és a kisebbség közötti problémákat. A rendezvényen a szakadó eső ellenére több százan megjelentek, 1500 adag étel elfogyott. Romák és nem

romák beszélgettek egymással a sátrakban, az asztalok mellett, majd hallgatták ifj. Sánta Ferenc és népi zenekara, Bartók Eszter, Molnár Ferenc Caramel és LL Junior zenéjét.

KÖZÖS JÖVŐ NAPJA - EGY JÓZÚ TALÁLKOZÁS

ROMA-MAGYAR VÉRADÓ NAP

„A legfontosabb érték a segítség. A másik embernek való kéznnyújtás, amely megbecsülésen, tiszteleten alapszik. Segítséget nyújtunk honfitársainknak.” mondta Makai István.

EGYMÁS SZEMÉBEN

A program célja a tanulás fontosságának tudatosítása, az erőszak, diszkrimináció minden fajtájának csökkentése a gyerekekben, szülőkből, tanárokból egyaránt.

ROMA MATRIX

Egy európai projekt, ami azzal a céllal jött létre, hogy felvegye a harcot a romákat érő rasszista, intoleráns és idegengyűlölő megnyilvánulásokkal szemben. Ugyanakkor elősegítse az integrációs folyamatot Európa szerte. A

partnerség 20 szervezet között jött létre, 10 Európai Unió tagállamban.

DEVECSERI ÁRVÍZKÁROSULTAK MEGSEGÍTÉSE

Makai István Molnár Ferenc „Caralmellel” az RPT jószolgálati nagyköveteivel együtt látogatott el a vörösiszap katasztrófa helyszínére, hogy háztartási gépeket adományozzon a rászorulóknak.

KARÁCSONYI ADOMÁNYOZÁS

A Fóti Gyermekeházban lakó és a Madarász Utcai Kórház Gyermekek Onkológia betegeinek kedveskedtünk karácsonyi ajándékokkal. A nehézsorsú gyermekeknek kiváltképp nagy öröm, ha jószolgálati nagyköveteinkkel személyesen tudnak találkozni.

**Múltunk
közös lesz
a jövőben is!**

ROMA POLGÁRI TÖMÖRÜLÉS, 2014.

1073 BUDAPEST, BARCSAY UTCA 11.

+36 1 789 0517, INFO@RPTINFO.HU

WWW.RPTINFO.HU

KÖSZÖNET

A Cigány Történeti-, Kulturális-, Oktatási- és Holokauszt Központ létrejötte számos magánszemély és vállalat közreműködésének, támogatásának köszönhető.

Makai István, a Roma Polgári Tömörülés elnöke köszönetét fejezi ki:

Németh Győzőnének és **Németh Zoltán**nak, hogy az ingatlant rendelkezésre bocsátották, a **Philip Morris International** vállalatnak, hogy az épület felújítását finanszírozták, a **PQS International Hungary Zrt.** vállalatnak, hogy az infokommunikációs rendszert kiépítette.

Továbbá hálás szívvel és őszinte nagyrabecsüléssel tartozunk köszönetet mondani mindazoknak, akiknek segítségével az Európában egyedülálló központ létrejöhett.

Dr. Bán Tamás
Beke-Farkas Nándor
Dr. Bencze József
Buffó Rigó János
Dancs Éva
Deák Klára
Deák László
Csóka János Pál
Faliszek Annamária
Fátyol Tivadar
Fátyol Zsuzsanna
Gál Pál Zoltán
Gyarmati Krisztina
Gyarmati László

Hamza Zoltán
Hegedűs Gábor
Hídvégi Balogh Attila
Horváth Jenő
Jakab Sándor
Kardos Ferenc
Dr. Kocsis István
Kovács Balázs
Makai László
Molnár Ferenc „Caramel”
Nagy Eszter
Nagy Lajos
Németh Ferenc
Puporka Lajos

Ifj. Sántha Ferenc
Samulewicz, Alexandra
Szabó József
Szilágyiné Alvarez Martínez Luz Ilia
Szirmai István
Töröcskei István
Tulok József
Varga Zsolt
Virágh Endre
Wendl Péter
Zagyva Béla
Dr. Zámbari Mihály

**Múltunk
közös lesz
a jövőben is!**